

**Відокремлений структурний підрозділ
Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника
“Івано-Франківський фаховий коледж”**

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«Географія туризму»**

Загальнотеоретичний курс

Освітня програма «Готельно-ресторанна справа»
Спеціальність 241 Готельно-ресторанна справа
Галузь знань 24 Сфера обслуговування

Затверджено на засіданні циклової комісії
професійної та практичної підготовки
спеціальності 241 “Готельно-ресторанна справа”
Протокол № 1 від “26” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія туризму
Викладач (-і)	Павлюк Світлана Миколаївна
телефон викладача	0688521526
Контактний E-mail викладача	
Формат дисципліни	лекції, практичні заняття
Обсяг дисципліни	кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	-
2. Анотація до курсу	
<p>Дисципліна «Туристичне краєзнавство» викладається на третьому році навчання для студентів спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа. Основними організаційними формами навчання є лекційні заняття та семінарські заняття. Лекції покликані підвищити інтерес студентів до глибшого самостійного вивчення питань курсу. Семінарські заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, сформулюють у студентів систему поглядів про основні поняття з туристичного краєзнавства, етапи становлення, рекреаційні та туристичні об'єкти туристичного краєзнавства. Курс вивчається у 4-му семестрі і завершується заліком. Лекційна тематика базується на принципових положеннях про туристичне краєзнавство. На семінарських заняттях розглядаються найбільш проблемні питання курсу як у вигляді дискусій, так і у формі доповідей і презентацій студентів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Дисципліна «Туристичне краєзнавство» є дисципліною фахового спрямування підготовки спеціалістів в сфері туризму.</p> <p>Програма дисципліни містить деталізований перелік питань, що розкривають основний зміст тем та охоплює основні питання про історію становлення й розвитку краєзнавства в Україні, фундаторів національного краєзнавства, потенціал природних та історико-культурних ресурсів України, фортеці, замки і монастирі як туристичні об'єкти, курортні ресурси України, використання печер для цілей туризму, музеї як об'єкти туристичної діяльності.</p> <p>Зміст дисципліни передбачає також вивчення питань про пріоритети туристичної діяльності в регіонах України.</p> <p>Метою вивчення дисципліни є опанування знань та вмінь студентами в галузі просування місцевого туристичного продукту на вітчизняний та міжнародний рівень, розкриття можливостей місцевих туристичних ресурсів для розвитку спортивно-оздоровчого, пізнавального та інших видів туризму в Україні.</p> <p>Завдання курсу – теоретична та практична підготовка студентів напряму підготовки «Туризм» з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> - історії розвитку краєзнавства в Україні; - об'єкту і предмету туристичного краєзнавства; - потенціалу природних та історико-культурних ресурсів України; - вивчення видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України; - дослідження курортних ресурсів України; - організації використання печер для цілей туризму; - вивчення музеїв як об'єктів туристичної діяльності; - пріоритетів туристичної діяльності в регіонах України. <p>У результаті вивчення дисципліни студент повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - наукові засади і форми сучасного краєзнавства; - історію розвитку краєзнавчого руху в Україні; - види організації краєзнавчого руху; 	

- напрями використання місцевих природних та історико-культурних ресурсів у туристичному бізнесі.

вміти:

- виявляти та оцінювати місцевий туристичний потенціал;
- просувати на ринок місцевий турпродукт;
- пізнавати та зберігати самобутність рідного краю.

4. Результати навчання (компетентності)

За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати, розуміти, використовувати на практиці базові поняття з краєзнавчо-туристичної діяльності, систематизації туристичних ресурсів України, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території, розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт, пізнавати та зберігати самобутність рідного краю, знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, природоохоронного законодавства, заповідної справи тощо.

Здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, потрібну для розв'язання професійних завдань.

Здатність працювати з інформацією: знаходити, оцінювати й використовувати інформацію з різних джерел, потрібну для розв'язання професійних завдань.

Базові знання про теоретичні та методологічні засади розвитку туризму, ресурсний потенціал України, маркетингову туристичну інформацію, технологію обслуговування, технологію складання турпродукта.

Працювати зі спеціальною літературою для вдосконалення своїх знань з питань державного врегулювання якості надання готельних і туристичних послуг.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	24
семінарські заняття	24
самостійна робота	102

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
4-й	241 Готельно-ресторанна справа	2-й	вибірковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцін ки	Термін виконанн я
Тема 1. Історія становлення й розвитку краєзнавства в Україні. Об'єкт, основні завдання й теоретико-методологічні засади дисципліни. Родовід українського краєзнавства, його традиції. Фундатори національного краєзнавства. Особливості розвитку краєзнавства у другій половині XIX ст. Розвиток краєзнавства в Українській РСР у 1920-1940-х та повоєнних роках XX ст.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу

Утворення та діяльність Всеукраїнської спілки краєзнавців.					
Семінарського заняття Тема 1. Становлення й розвиток краєзнавства в Україні.	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 2. Туристичні ресурси України. Потенціал природних та історико-культурних ресурсів України. Географічне положення України. Річки, водойми, геологічне минуле і рельєф, корисні копалини, клімат. Рослинний та тваринний світ. Пам'ятні місця, музеї, заповідники, цікаві природні об'єкти. Історія заповідної справи в Україні та поняття про державний природно-заповідний фонд. Класифікація об'єктів природно-заповідного фонду України. Особливості природно-заповідного фонду регіонів України.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Семінарського заняття Тема 2. Туристичні ресурси України.	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 3. Фортеці, замки і монастирі як туристичні об'єкти. Стан краєзнавчої вивченості замків і фортець України. Класифікація оборонних споруд. Законодавство України про охорону культурної спадщини. Характеристика видатних пам'яток фортифікаційного зодчества України. Використання замків і фортець в туризмі.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Семінарського заняття Тема 3. Фортеці, замки і монастирі як туристичні об'єкти.	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 4. Курортні ресурси України. Природні умови	Лекція	Згідно списку	Опрацювання лекційного	1-5	Згідно розкладу

формування бальнеологічних ресурсів України. Історія вивчення та використання мінеральних вод і лікувальних грязей в оздоровчих цілях. Класифікація курортів України. Географія населених пунктів, віднесених до курортних.		літератури	матеріалу 2 год.		
Семінарського заняття Тема 4. Курортні ресурси та печери України.	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 5. Організація використання печер для цілей туризму. Печери як об'єкт краєзнавства. Історія вивчення печер України. Печери України як пам'ятки природи. Використання карстових печер для спелеотуризму, спелеотерапії та інших цілей. Туристично облаштовані печери гірського Криму (Мармурова, Еміне-Баїр-Хосар, Червона) і Поділля (Кришталева). Найбільш масові об'єкти екстремального спелеотуризму в нашій державі.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Семінарського заняття Тема 5. Організація використання печер для цілей туризму.	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 6. Музеї як об'єкти туристичної діяльності. Музеї – державні та громадські установи, що займаються краєзнавчо-освітньою діяльністю. Особливості та специфічні риси музеїв. Роль музеїв у розвитку суспільства. Розвиток музейної справи на теренах сучасної України. Класифікація музеїв. Основні профілі музеїв України. Визначні музеї України. Ареали найбільшого скупчення музеїв національного значення.	Лекція	Згідно списку літератури	Опрацювання лекційного матеріалу 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Семінарського заняття Тема 6. Музеї як об'єкти туристичної діяльності	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
Тема 7. Київ і Київщина: пріоритети туристичної	Лекція	Згідно списку	Опрацювання лекційного	1-5	Згідно розкладу

<p>діяльності. Київ – столиця держави. Функції міста. Туристична індустрія Києва. Природні пам'ятки столиці. Парки. Річка Дніпро у Києві. Історико-культурна спадщина Києва як основа розвитку пізнавального туризму. Ресурсний потенціал паломницького туризму в Києві. Можливості розвитку ділового туризму. Розвиток інфраструктури туризму в м. Києві. Можливості розвитку ділового туризму. Розвиток інфраструктури туризму в м. Києві на перспективу.</p>		літератури	матеріалу 2 год.		
<p>Семінарського заняття Тема 7. Карпати: пріоритети туристичної діяльності.</p>	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
<p>Семінарського заняття Тема 8. Крим: пріоритети туристичної діяльності.</p>	Семінар	Згідно списку літератури	Опрацювання рефератів, доповідей і презентацій 2 год.	1-5	Згідно розкладу
6. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Система контролю знань студентів здійснюється через: усне опитування, самостійна робота, реферат, доповідь, тести, залік. Допуск до іспиту становить максимум 50 балів, бал за складання іспиту (підсумковий контроль) максимум 50 балів.</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Підсумкова контрольна робота: тестові та теоретичні завдання, які охоплюють весь матеріал навчальної дисципліни. Кожне завдання ПКР включає 3 теоретичні завдання і 12 тестових завдань з основних розділів курсу «Туристичне краєзнавство» і оцінюються за такою максимальною кількістю балів:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тестові завдання – 50 балів; 2. Теоретичні питання – 50 балів; <p>Максимальна оцінка за всі питання (завдання) – 100 балів.</p> <p>Оцінка “відмінно” виставляється за кількість балів від 90 до 100.</p> <p>Оцінка “добре” виставляється за кількість балів від 70 до 89.</p> <p>Оцінка “задовільно” виставляється за кількість балів від 50 до 69.</p> <p>Оцінка “незадовільно” виставляється за кількість балів, яка менша 50.</p> <p>За правильну обґрунтовану відповідь з необхідними поясненнями виставляється вказана біля завдання максимальна кількість балів.</p>				

	<p>За допущення незначних помилок у теоретичній частині знімається до 5 % від вказаної біля завдання кількості балів.</p> <p>За значні помилки, але при загально вірному підході до поставленого завдання знімається 40 % від максимальної кількості балів до нього.</p> <p>За принципово невірну відповідь з грубими помилками знімається до 100 % і вказане завдання оцінюється “незадовільно”.</p>
Семінарські заняття	Усні відповіді, реферат, виступ, тести, доповідь, доповідь-презентація.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні допуску до заліку (максимум 50 балів) враховуються роботи студента під час аудиторних занять; семінарських занять; поточне тестування після вивчення розділу; реферат, доповідь-презентація.
7. Політика курсу	
<p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється студентові за курс, становить 100 балів. Допуск до заліку передбачає отримання рейтингової підсумкової оцінки (максимум 50 балів, мінімум 25 балів).</p> <p>При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується присутність студента на заняттях, активність студента під час семінарських занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час опитування та виконання письмових завдань.</p> <p>Студент, який не набрав 25 балів, до іспиту за відомістю №1 не допускається. У такому випадку до початку екзаменаційної сесії студент користується повторним правом отримати допуск на складання заліку за відомістю №2 на консультаціях викладача (перескладання заліку, виконання індивідуальних завдань).</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дем'янчук Г.С. Українське краєзнавство: сторінки історії / Г.С. Дем'янчук, А.Г. Дем'янчук, Б.Г. Дем'янчук. – К. : Вид. центр «Просвіта», 2006. – 293 с. 2. Жупанський Я.І. Круль В.П. Про об'єкт і предмет вивчення національного краєзнавства // Краєзнавство. – 1994. – №1-2. – С. 3-7. 3. Крачило М.П. Краєзнавство і туризм: Навч. посібник / М.П. Крачило. – К.: Вища школа, 1994. – 191 с. 4. Круль В.П. Краєзнавство: Навч.-методичний посібник / В.П. Круль. – Чернівці: Рута, 2007. – 104 с. 5. Обозний В.В. Краєзнавство: Навч. посіб.-практикум. / В.В. Обозний. – Нац. пед. ун-т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2004. – 237 с. 6. Панкова Є.В. Туристичне краєзнавство / Є.В. Панкова. – КНУКіМ. – К.: Альтерпрес, 2003. – 251 с. 7. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: Навч. посіб. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський; за ред. Ф.Д. Заставного. 2-ге вид., випр. – К.: Знання, 2008. – 575 с. 8. Тронько П.Т. Історичне краєзнавство: крок у нове тисячоліття (досвід, проблеми, перспективи) / П.Т. Тронько. – К.: Ін-т історії НАНУ, 2000. – 170с. 9. Філоненко І.М. Краєзнавство і туризм: курс лекцій / Філоненко І.М., Філоненко Ю.М.; Ніжин. держ. ун-т ім. М. Гоголя. – Ніжин: Вид-во НДУ ім. М. Гоголя, 2010. – 213 с. 	

Викладач Павлюк С.М.